

BRUSSELS PHILHARMONIC ORCHESTRA

Brussels Philharmonic Orchestra

Leiding : Roger Bausier

Intendance : Jennifer Branton

Public Relations : Clare Roberts

Carmina Burana

2009-2010

« **Brussels Philharmonic Orchestra** » en « **Brussels Choral Society** »
Paleis voor Schone Kunsten – Brussel - Gala Brahms – 29 november 2008

Presto Vivace asbl | vzw, 33 Av. Lambeulaan, B-1200 Bruxelles | Brussel
Tel : + 32 (0)2 268 70 81 | Delta Lloyd 132-5179735-73
Info@bpho.be | www.bpho.be

Carmina Burana

Solisten : Evelyne BOHEN - sopraan
Robert LUTZ – tenor
Bruno DE JONGHE – bariton

Koren : te bepalen (*zie verder*)

Kinderkoor « *DecameroLaLa* »

leiding : Antoinette Tronquo

Leiding : Roger BAUSIER

On the Town

Leonard BERNSTEIN

Benvenuta

Frédéric DEVREESE

De Sylfiden

of

Frédéric CHOPIN

Carmina Burana

Carl ORFF

Geboren in Lawrence, Massachusetts (Verenigde Staten) op 25/08/1918, overleden in New York (Verenigde Staten) op 14/10/1990.

Leonard Bernstein studeerde compositie aan de Harvard Universiteit (1935-1939) met grote orkestleiders als Dimitri Mitropoulos en Serge Koussevitzky. In 1943 dirigeert hij het New York Philharmonic Orchestra (en bekleedde hij er de functie van Artistiek Directeur van 1958 tot 1969), vervolgens het New York City Center Orchestra van 1945 tot 1948. Volgend op het internationale succes van zijn musical *West Side Story*, die in 1961 werd aangepast voor cinema, treedt hij vanaf 1970 in het buitenland op als orkestleider. Hij biedt zeer gevarieerde werken aan, gaande van Haydn tot Mahler, via Beethoven, en ook zijn eigen composities, waaronder *A Quiet Place* (1984) en *Arias and Barcarolles* (1989).

Zo dirigeert hij wereldwijd enkele van de meest beroemde grote muzikale formaties, waaronder de *Berliner Philharmoniker* en ook *l'Orchestre National de France*.

Bernstein studeert aan de Harvard Universiteit tot 1939 en ontmoet vervolgens de orkestleiders Fritz Reiner, Dimitri Mitropoulos, en Serge Koussevitzky en wordt de assistent van laatstgenoemde in 1940 in Tanglewood. Vanaf 1943 wordt hij tot assistent-chef van het New York Philharmonic Orchestra benoemd alvorens terug te keren naar Tanglewood waar hij dirigeert en lesgeeft vanaf 1951. Van 1958 tot 1973 presenteert hij de *Young People's Concerts* op televisie. Tijdens deze uitzendingen spreidt hij al zijn pedagogische kwaliteiten ten toon aan kinderen die op een ludieke wijze kennis maken met klassieke muziek.

Hij wordt tot Artistiek Directeur van het New York Philharmonic Orchestra benoemd van 1958 tot 1969 en verwerft enerzijds een internationale reputatie als orkestleider en anderzijds als componist, met name door zijn musical *West Side Story* (1957).

Het is een orkestleider die bekend staat om zijn onstuitbare energie zowel tijdens de repetities als tijdens concerten ; hij dirigeerde de grote formaties van deze wereld, behalve het New York Philharmonic Orchestra, dirigeerde hij tevens meerdere keren het Filharmonisch Orkest van Israël, de Wiener Philharmoniker, het Koninklijk Concertgebouworkest van Amsterdam, the London Symphony Orchestra, Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, l'Orchestre National de France en de Berliner Philharmoniker. Hij voelde zich op zijn gemak in elk repertoire, maar met een uitgesproken voorkeur voor Gustav Mahler (hij zei: « Mahler, dat ben ik ! »).

Hij was een vruchtbaar componist en maker van drie symfonieën en twee opera's, onder een groot aantal werken. Karakteristiek voor Bernstein is hoofdzakelijk het gemak waarmee hij van de ene stijl in de andere overgaat: van jazz (*West Side Story*, *Wonderful Town*), tot blues-gospel (*Mass*), langs op sommige plaatsen twaalftoontechniek (in zijn eerste werken, maar die liet hij later varen). Zijn symfonische werken ontstaan trouwens door spirituele reflecties, zoals onder andere over religie.

On the Town

is gebaseerd op het ballet uit 1944 Fancy Free van Jerome Robbins en Bernstein, en is de eerste musical door de beroemde magische tandem tussen grote choreograaf en componist. Een zinderende liefdesverklaring aan New York, vereeuwigd in de cinema (in het Nederlands onder de titel « Een dag te New York ») met Gene Kelly, Frank Sinatra, Betty Garrett en Ann Miller.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog krijgen 3 zeemannen 24 uur verlof in New York. Elk van hen wil de stad op zijn manier ontdekken en verkennen. Samen beleven ze de meest fantastische avonturen .... Door de cocktail van humor en drama kende deze musical – een hulde aan het leven – een geweldig succes op Broadway, alvorens Stanley Donen hem in 1949 op het grote doek bracht.

Het werk van Frédéric Devreese is zeer gevarieerd. Naast 4 concerto's voor piano schreef hij een concerto voor viool, een symfonie, stukken voor kamermuziek, twee opera's, balletsuites, liederen en filmmuziek. Deze laatste zal een veelbetekenende invloed op zijn andere werken hebben. Door een gebrek aan financiële middelen voor de filmindustrie enerzijds was hij genoodzaakt voor kleine ensembles te schrijven, hetgeen hem ertoe aanzette een andere toonsoort uit te proberen en dit gaf hem anderzijds de verzekering dat zijn werk gespeeld zou worden.

De muziek op zich is niet experimenteel en leidt de aandacht niet af van het visuele. De muziek dient in de eerste plaats tot het uitdiepen van het dramatische visuele aspect. Dat resulteert in een zeer toegankelijke stijl, waarin gebruik gemaakt wordt van a-tonale elementen. Zijn werken zijn ook formeel van vorm. Deze kenmerken komen terug in zijn klassieke werken.

De filmmuziek van Devreese kan ook in concert gespeeld worden. Hij schreef ook een aantal concertsuites, zoals *Benvenuta* en *L'Oeuvre au Noir*. Bovendien is er sprake van een zekere mate van overlapping tussen het klassieke werk en zijn filmmuziek. Zo begeleiden bij voorbeeld twee bewegingen uit zijn concerto voor cello "Canti", in 1999 voor het Koninklijk Filharmonisch Orkest van Vlaanderen geschreven, een van de personages uit de film *Pauline en Paulette* van Lieven Debrauwer (2000).

De muziek van Devreese is erg origineel en soms, in weerwil van zijn directe en moderne uitdrukking, heel toegankelijk. In de loop van zijn carrière maakte hij een ontwikkeling van een onbedwingbare vitaliteit door, kenmerkend voor de jazz van Gershwin.

Baron André Delvaux (Heverlee, België, 21 maart 1926 - Valencia, Spanje, 4 oktober 2002) is een producent van Belgische films.

*André Delvaux behaalt een licentiaat in Germaanse filologie en Rechten aan de Vrije Universiteit van Brussel. Hij wordt leraar Nederlands aan het Fernand Blum Atheneum in Schaarbeek, maakte meerdere documentaire korte films van 1956 tot 1962, en krijgt uiteindelijk belangstelling voor fictie met **Le temps des écoliers** (1962).*

*Hij is de producent van de film **Benvenuta**, met muziek van Frédéric Devreese.*

*Volgens producent Jaco Van Dormael (**Toto le héros**), heeft hij de poort geopend naar Belgische film, waarin wij zijn meegezogen.*

In 1996 gaf de Koning hem de titel van baron.

Frédéric Chopin is een Poolse componist en pianist en werd geboren op 1 maart 1810 in Żelazowa Wola, in het Hertogdom Warschau (thans Polen) en stierf op 17 oktober 1849 in Parijs. Frédéric Chopin is een van de meest beroemde en virtuoze pianisten van de XIXe eeuw en een groot componist van romantische muziek. Zijn werken worden nu nog op grote schaal vertolkt en blijven onontbeerlijk voor een beter begrip van pianomuziek. Hij is samen met Franz Liszt de vader van de hedendaagse pianotechniek en de inspirator voor een hele reeks componisten: Gabriel Fauré, Ravel, Debussy, Rachmaninov, Scriabine.

***Les Sylphides** is een kort ballet blanc zonder enige verhaallijn. De oorspronkelijke choreografie was van Michel Fokine, met muziek van Frédéric Chopin in een orkestratie van Alexander Glazunov. Glazunov had al in 1892 een deel van de muziek getoonzet in een orkestrale suite **Chopiniana**, Op. 46, genaamd. In die vorm werd het in december 1893 aan het publiek voorgesteld onder leiding van Nikolai Rimsky-Korsakov.*

Het ballet, dat vaak wordt voorgesteld als een “romantische dromerij”, was inderdaad het allereerste ballet met die strekking. Les Sylphides heeft geen plot, maar laat een groep in het wit geklede sylfiden in het maanlicht dansen met de poëet of jongeman, die in witte maillot met zwart bovenstuk gekleed gaat.

Geschiedenis van de voorstelling

Zelfs het situeren van de première van de volledige balletversie is een uitdaging. Men zou kunnen zeggen dat het in 1907 in het Maryinsky Theater in St. Petersburg in première ging als “Rêverie Romantique” (Romantische Dromerij): Ballet op muziek van Chopin. Dit was echter ook de basis voor een ballet Chopiniana, dat in verschillende uitvoeringen bestond, zelfs in de handen van Fokine. Wat wij als Les Sylphides beschouwen, ging met Sergei Diaghilev's Ballets Russes op 2 juni 1909 in het Théâtre du Châtelet in Parijs in première. Dit is ook de bekendste première, door de deelname van de solisten Tamara Karsavina, Vaslav Nijinsky (als de poëet, dromer of jongeman), Anna Pavlova, en Alexandra Baldina. De eerste première in Londen in het eerste seizoen van Diaghilev's Ballets Russes vond plaats in het Royal Opera House, Covent Garden. Met zijn sylf-achtige vluchtigheid, zou de Noord-Amerikaanse première van de niet-erkende versie gedateerd kunnen worden op 14 juni 1911 in the Winter Garden, New York, (met alleen Baldina uit Diaghilev's cast). De erkende première op dat continent door Diaghilev's Ballets Russes vond echter plaats in the Century Theater, New York City op 20 januari 1916, met Lopokova (die ook in een niet-erkende productie 5 jaar daarvoor optrad). Nijinsky danste met dat gezelschap in de Metropolitan Opera op 14 april 1916, waar het samen met het gelijkaardige werk Papillons, door Robert Schumann, in een choreografie van Fokine in een pianosuite werd gebracht. Fokine ensceeneerde het ballet ook voor verschillende andere balletgezelschappen en samen met zijn vrouw Vera Fokina dansten zij enkele jaren zelf de hoofdrollen. In 1940 nam het American Ballet Theatre de productie in handen en de eerste voorstelling vond op 11 januari van dat jaar in het Center Theatre in Rockefeller Center plaats.

Carmina Burana (cantate)

Carl Orff

Carmina Burana is een toneelcantate, in 1935-1936 gecomponeerd door Carl Orff. De volledige naam in het Latijn is *Carmina Burana : Cantiones profanae cantoribus et choris cantandae comitantibus instrumentis atque imaginibus magicis*, of "Liederen van Beuren : Profane liederen gezongen door solisten en koor, begeleid door instrumenten en magische beelden." *Carmina Burana* is een muzikaal drieluik, met daarin de cantates *Catulli carmina* en *Trionfo di Afrodite*. De bekendste beweging is het *O Fortuna*, de eerste maar tevens ook laatste beweging van het werk.

Libretto

Het werk van Orff is gebaseerd op 24 middeleeuwse gedichten uit de verzameling *Carmina Burana* "Gedichten van Beuren" of "Liederen van Beuern", afgeleid van Benediktbeuern, de abdij waar de manuscripten gevonden werden.

Orff maakte voor het eerst kennis met deze teksten in *Wine, Women, and Songs*, in 1884 door John Addington Symond gepubliceerd, waarin 46 in het Engels vertaalde gedichten uit de verzameling voorkwamen. Michel Hofmann, een jonge student in de rechten en liefhebber van Latijns en Grieks, hielp Orff met het kiezen en rangschikken van 24 gedichten voor het libretto.

Het libretto bevat dus teksten in het Latijn, Middelhoogduits en Provençaals. De profane onderwerpen waarvan sprake, zijn talrijk en universeel: de voortdurende schommelingen in fortuin en rijkdom, de vergankelijke aard van het leven, de vreugde die de lente met zich meebrengt, het genot van spijs en drank, spel, ontucht enz. Een enkel gedicht is voorzien van een schematische muzieknotatie in neumen, maar daardoor liet Orff zich niet inspireren; was deze notatie hem onbekend of dacht hij dat middeleeuwse muziek zijn publiek niet aan zou spreken?

Instrumentatie

Stemmen

- Voornaamste solisten : sopraan, tenor en bariton
  - Bijkomende solisten : hoge contratenor, bariton en 2 bassen
- Groot gemengd koor
- Kinderkoor

Instrumenten : Houtblazers : 3 fluiten – 3 hobo's -3 klarinetten - 2 fagotten en contrafagotten

Koperblazers : 4 hoorns – 3 trompetten - 3 trombones - 1 tuba

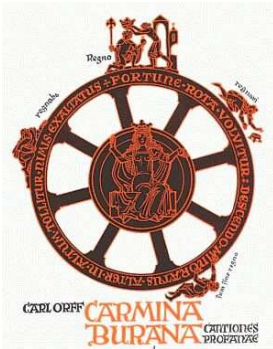
Percussie: pauken, klokkenspel, xylofoon, castagnetten, ratel, belletjes, triangel, oude bekkens, crashbekkens, bekkens op statief, tam-tam, buisklokken, Baskische tamboerijn, kleine trom, grote trom, celesta

Piano

Structuur

Carmina Burana is opgedeeld in 5 secties, die op hun beurt zijn verdeeld in enkele bewegingen. Er zijn in de cantate in totaal 25 bewegingen (er rekening mee houdend dat de eerste en laatste beweging dezelfde zijn). Orff plaatste de aanduiding *attaca* tussen alle bewegingen uit eenzelfde scène. Tussen haakjes de nummers van het originele manuscript, waarvan hij soms maar enkele coupletten gebruikte.

- *Fortuna Imperatrix Mundi* [Fortuna, keizerin van de wereld]
- *Primo vere* [Lente : lied dat de ontluiking van de natuurt viert] – met daarin de kleine scène *Uf dem Anger* [In de weide]
- *In Taberna* [In de taveerne : satirische en drinkliederen]
- *Cour d'amours* [Erotische liederen]
- *Blanziflor et Helena* [Blanchefleur en Helena]

Het overgrote deel van de structuur van het werk is gebaseerd op het concept van het Rad van Fortuin. Rondom de afbeelding van dit rad, die zich op de eerste pagina van het manuscript bevindt, staan 4 zinnen: "*Regnabo, Regno, Regnavi, Sum sine regno*" [Ik zal regeren, Ik regeer, Ik heb geregeerd, Ik heb geen Koninkrijk]

Binnen iedere scène, en soms zelfs binnen een beweging, draait het rad, de vreugde verandert in bitterheid en de hoop in rouw. *O Fortuna*, het eerste gedicht in de uitgave van Schmeller is tegelijkertijd de eerste en laatste beweging van het werk.

Onthaal

Carmina Burana ging op 8 juli 1937 in Frankfurt in première, in de Opera van Frankfurt (onder leiding van Bertil Wetzelsberger, koor : Cäcilienchor, enscenering : Otto Wälterlin, kostuums : Ludwig Sievert). Kort na het succes van dit werk, schreef Orff aan zijn uitgever Schott Music:

« Wilt u zich ontdoen van al het werk dat ik tot nu toe geschreven heb, en dat u jammer genoeg uitgegeven hebt ? Met *Carmina Burana* start mijn collectie werken ! »

Geen enkel van zijn andere composities benadert de populariteit van *Carmina Burana*, met als beste bewijs *O Fortuna* , dat zonder ophouden wordt gespeeld en opgenomen. Voor de meeste mensen begint en eindigt de collectie werken van Orff met *Carmina Burana*.

Brussels Philharmonic Orchestra – Kathedraal - Mechelen 12 oktober 2007

Roger BAUSIER

Roger Bausier is een uitzonderlijk getalenteerd musicus die een onblusbare energie en enthousiasme uitstraalt. Zijn reputatie als trombonevirtuoos heeft zich afgetekend tijdens zijn lange loopbaan bij de Koninklijke Muziek van de Gidsen als eerste lessenaar. Hij nam met brio de functie waar van eerste solist ad interim in verschillende nationale orkesten als de N.O.B., de RTBF en het Symfonieorkest van de Nationale Opera.

Als gepassioneerd musicus heeft Roger Bausier zich eveneens onderscheiden in diverse ensembles, waarvan de meest representatieve zijn: het Polyphonisch Ensemble van Charles Koenig, “François Glorieux Brass and Percussion” en het “Quatuor de Trombones de Bruxelles”, waarvan hij de oprichter is. In het kader van deze diverse orkesten en ensembles nam hij zowel deel aan een honderdtal opnames als aan talrijke tournees en concerten over de

hele wereld.

Sinds 1968 onderwijst hij trombone en/of kamermuziek aan verschillende muziekacademies in België, aan het IMEP in Namen, en geeft hij muziekstages aan « les Rièzes et les Sarts ».

In 1989 werd hij aangesteld als Docent aan het Koninklijk Conservatorium in Bergen en sinds 1996 bekleedt hij diezelfde functie aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel. Zijn toewijding, discipline en zijn kwaliteiten als inspirator (alsmede zijn uitgebreide en veelzijdige collectie partituren voor alle mogelijke combinaties van instrumentale ensembles) maken hem tot een beroemd leraar.

Roger Bausier heeft brede ervaring opgedaan als orkestleider van talloze ensembles. In 1996 richtte hij het “Groot Koper- en Percussie-Ensemble van het Koninklijk Conservatorium te Brussel” op, waarmee hij verscheidene concerten gaf in België en in het buitenland (Turkije, Nederland, Luxemburg en Frankrijk).

Op initiatief van Roger Bausier, Clare Roberts en Antonio Vilardi werd in september 2002 het « **Brussels Philharmonic Orchestra** » opgericht, waarvan Roger Bausier thans artistiek directeur is en er de leiding heeft.

Aan het hoofd van dit orkest geeft hij talrijke concerten in Brussel, in beroemde zalen zoals het Sint-Michiëltheater, het Paleis voor Schone Kunsten, het Conservatorium, enz., en andere prominente locaties zoals het “Palais des Congrès” in Parijs en “le Nouveau Siècle” in Rijsel.

De veelzijdigheid van zijn talent staat hem toe het grote repertoire te brengen en daagt hem uit tot hedendaagse scheppingen. Zo creëerde hij in februari 2003 “Plaidoirie” van Paul-Bauduin Michel en kwam in november 2004 in het kader van de Internationale Dag voor de Rechten van het Kind, het pianoconcert van Robert Janssens tot stand, vertolkt door de jonge getalenteerde pianist Alexander Vaguener en in november 2005 “le Barrabas” van Antonio Vilardi ter gelegenheid van de viering van het 100-jarig bestaan van het Sint-Michiels College.

Onlangs werden zijn stijl en talent unaniem gewaardeerd aan het hoofd van het Symfonieorkest Hacettepe in Ankara en van het Symfonieorkest Qingdao (China) dat hij dirigeerde op 30 december 2006 in een directe televisie-uitzending. In 2007 was hij ook gastdirigent van het Kamerorkest van Izmir (Turkije)

Evelyne Bohen (sopraan)

Evelyne Bohen is regelmatig te horen in concerten en recitals overal in Europa met symfonische orkesten, kamermuziekensembles en piano in gevarieerd repertorium van Franse of Spaanse melodieën, Lieder, opera uittreksels...

Zij vormt sinds meer dan tien jaar samen met gitarist Johan Fostier het [Duo Almaviva](#), waar zij zich vooral toelegt op het Spaans, Latijns-Amerikaans repertorium. Binnenkort verschijnt hun eerste CD. Zij maakt deel uit het vocaal kwartet [Vocabile](#), een kamerensemble dat aanknoopt bij de traditie van de romantische zangkwartet.

Zij vertolkte reeds verscheidene grote rollen zoals o.a : La Contessa in *Le Nozze di Figaro* van

W.A. Mozart, Monica in *the Medium* van G.C. Menotti, *A Girl in Trouble* in Tahiti van L. Bernstein, *Elle* in *La Voix Humaine* van F. Poulenc, Lisa in *das land des Lächelns* van F. Lehar, Simone en Marie in *les Mousquetaires au Couvent* van L. Varney, Marie-Luisa in *la Belle de Cadix* van F. Lopez alsook uitvoerige uittreksels van *La Bohème* van G. Puccini (Mimi), *Faust* van Gounod (Marguerite), *Carmen* van Bizet (Micaela), *Mireille* van C. Gounod,...onder leiding van o.a. Patrick Peire, Etienne Siebens, Robert Janssens, Jacques Grosjean, Claude Quinet, David Miller..., met name in samenwerking met muziektheater Transparant, vzw *Idée Fixe*, Théâtre Royal de Namur, ...

Als soliste was zij ook te horen in de rol van Helmwige Walkyrie van R. Wagner in de Opera Royal de Wallonie (Luik) en in de productie *Roi Arthus* van E. Chausson in de Muntshouwborg. Zij zong zomer 2005 met groot succes de hoofdrol Violetta in de opera *La Traviata* van G. Verdi in Frankrijk en België. In 2006 en 2007 speelde zij terug de rol van de Contessa in *Le Nozze di Figaro* en *Elle* in *La Voix Humaine* in België, Frankrijk en Spanje.

Ook in oratorium is zij zeer actief in werken van Bach (*Mis in B*, passies en *Magnificat*), Vivaldi (*Gloria*, *Magnificat*), Mozart (*Requiem*, *Vespere*, *Litaniae*, *Krönungs-Messe*, *Mis in C* ...), Haydn (*Stabat Mater*), Rossini (*Stabat Mater*, *Petite Messe solennelle*), Beethoven (*Mis in C*), Pergolesi (*Stabat Mater*), Dvórák (*Te Deum*, *Stabat Mater*), Haendel (*Messiah*), Orff (*Carmina Burana*)...

Evelyne Bohen studeerde aan het Koninklijk Muziekconservatorium te Brussel. Ze behaalde er het Hoger Diploma Notenleer (Specialisatie in hedendaagse muziek), het Hoger Diploma Zang (Opera), het Hoger Diploma voor Lyrische Kunst, de Eerste Prijs Zang (Concert), het Pedagogisch Diploma, en de Eerste Prijs Kamermuziek Haar leraren waren vooral Jules Bastin, Mady Urbain, Serge Bémant, Michel Lysight.

Haar ontmoeting met de pedagogen Victor Demaiffe, Sandy Stone, Qilian Chen, Patrick Peire, Guy Van Waas, Renata Scotto... zijn ook belangrijk geweest voor haar muzikale en technische evolutie.

Evelyne Bohen verdeelt haar tijd tussen het podium en zangonderricht aan de Academies van de Stad Brussel en Sint-Joost en aan het Koninklijk Conservatorium van Gent.

Robert Luts (tenor)

studeerde aan het Lemmensinstituut te Leuven en het Koninklijk Muziekconservatorium te Brussel, waar hij naast het aggregaat in Muziekpedagogie tal van prijzen behaalde met als bekroning in 1992 het Hoger Diploma Zang met Onderscheiding.

Daarna vervolmaakte hij zich in de operaklas van het Conservatorium te Maastricht (1994). Op dit ogenblik wordt hij gecoacht door Henk Smit (Nederland).

Tot zijn repertoire behoren de rol van "Tamino " (Die Zauberflöte), "Fenton" (Die Lustige Weiber), "Silango " (Le Cinesi (Glück)), "Blaise " (L'arbre enchanté (Glück)), "Novice " (Billy

Budd), "Acis and Galathea" G.F. Händel, "Harry" (La Fanciulla del West). Ook moderne werken zoals "Achilleus" van Wim Hendrickx.

Hij gasteerde o.a. in de Muntchouwburg Brussel, Opera Zuid Maastricht, Vlaamse opera i.s.m. kameropera "Transparant" Antwerpen en werkte samen met vele ensembles en dirigenten zoals Holland Boys Choir, L'ensemble "Les Musiciens" Luxembourg o.l.v. Pierre Cao, Northern Simfonia o.l.v. Christian Zaccharias, VRO o.l.v. Michel Tilkin, P. Schollaert, F. Heyerick, Andreas Steuer e.a. Zo was hij reeds te gast op het Festival van Vlaanderen en festivals in San Sebastian, Annecy, Genève, Amsterdam, Essen (D), Düsseldorf, Parijs, Nantes, Lüneburg, Antwerpen, Brussel, Den Haag, 's Hertogenbosch, Münster (D), Londen, Avila (Sp), Newcastle en Carlisle.

Tot zijn discografie behoren opnames Matthäuspassion van J.S. Bach te Amsterdam (Concertgebouw), werken van Beethoven, Britten, Mendelssohn, Mozart, C. Orff, V. Thomson (operafragmenten uit "The Mother of Us All"), opnames voor Klara, CD met liederen van L. Hulshagen (1999), Vlaamse liederen van S. en V. Nees, J. Duyck en P. Steegmans. Recent nog finaliseerde hij een CD-DVD-opname van de Matthäuspassion (evangelist) van Bach met The Netherlands Bach Collegium en HollandBoysChoir. Voor het Lied werkt hij samen met pianisten Helene Luyten en Willy Appermont. Naast al deze activiteiten is hij ook lid van het vocaal ensemble 'Vocamabile', dat zich toelegt op de traditie van het romantische zangkwartet en moderne composities.

Hij doceert aan het Stedelijk Muziekconservatorium te Hasselt.

Bruno De Jonghe (bas-bariton)

studeerde aan het Koninklijk Conservatorium te Brussel en het Lemmensinstituut te Leuven waar hij de Hogere Diploma's voor Zang, Kamermuziek Lyrische kunst en het Meester Diploma optie Zang, alsmede de pedagogische diploma's behaalde.

Hij vervolmaakte zich o.a. bij Chris Van Woerkom, Roland Bufkens, Ronny Lauwers, Helene Luyten, Vivianne Spanoghe, Loh Sieuw-Tuan, Dina Grossberger en Sandy Stone.

Als solist trad hij op in binnen- en buitenland met befaamde ensembles en orkesten, in grote passies, oratoria en opera, o.a. met het Festival van Vlaanderen, Muziektheater Transparant...TV-opnamen waren er met o.a. 'Paulus' van F. Mendelssohn te Antwerpen o.l.v. Frank Shipway en in het programma Vuurvogel : "Richard goes Classic" met het VRT-filharmonisch orkest o.l.v. Ronald Corp. Tot zijn discografie behoren o.a. de musical Extasy van Alexander Raghbari en Psalm 138 van Eduardo Enrique Gajardo. Bruno De Jonghe vertolkte rollen in the Rape of Lucretia van Benjamin Britten, Songfest en Trouble in Tahiti van L. Bernstein, Figaro in Le Nozze di Figaro van W.A. Mozart...

Hij maakt deel uit van het vocaal kwartet "Vocamabile".

Bruno De Jonghe was zangleraar in verschillende muziekacademies, en gastdocent in het Koninklijk Muziekconservatorium van Brussel.

Hij is thans directeur van de Hoofdstedelijke Muziekacademie.

The Brussels Choral Society – *Leiding : Eric Delson*

De *Brussels Choral Society*, een amateur symfonisch koor, werd in 1979 door Derek Thompson opgericht en groeide sindsdien in aantal leden en omvang, om tot een bekende verschijning tijdens het Brusselse concertseizoen te worden met concerten op professioneel niveau en wereldwijd bekende solisten en orkesten. Het koor bestaat uit meer dan 120 personen die in Brussel en omgeving wonen. Zoals te verwachten van de hoofdstad van Europa, komen de leden uit 20 verschillende landen.

Hoewel het koor in Brussel zetelt, geeft een gestaag groter wordende reputatie haar de gelegenheid op te treden in de grote zalen van Antwerpen, Gent, Leuven, Charleroi en Luik, maar ook in het buitenland, tot aan Moskou, Boedapest, Londen, Rijsel en Rotterdam. Het koor nam deel aan festivals, en met name het Zomerfestival van Brussel, de Festivals van Vlaanderen, Guildford, Cambridge en het Wereld Muziek Concours in Kerkrade (Nederland).

Het koor vertolkt een grote variëteit aan werken, van Bach en Monteverdi tot Stravinski, Bernstein, Walton, Szymanowski en Pärt, met een bijzondere belangstelling voor de grote koorwerken uit het repertoire van de 19^e en 20^e eeuw, zonder voorbij te gaan aan Händel, Mozart en Haydn. Het koor trad op met grote orkesten als het Nationaal Orkest van België, het Filharmonisch Orkest van Luik, het Koninklijk Filharmonisch Orkest van Vlaanderen, het Vlaams Radio Orkest, de Koninklijke Muziekkapel van de Gidsen, het SWR Sinfonieorchester Baden-Baden und Freiburg, het London Philharmonic Orchestra et het Philharmonia Orchestra onder leiding van beroemde dirigenten als Yoel Levi, Sylvain Cambreling, Ronald Zollman, Yuri Simonov, Patrick Davin, Michel Tilkin, Hilary Davan Wetton, Karl Anton Rickenbacker, Marc Soustrot, Nobert Nozy en Janos Acs.

Onder de meest prestigieuze engagements van de Brussels Choral Society, rekenen we de Kerstconcerten 2001 en 2002 met Barbara Hendrickx, de concerten met operafragmenten met de wereldberoemde Belgische bas-bariton José Van Dam en tijdens een gedenkwaardige gala-avond werd het Requiem van Anton Dvorak (Opus 89) met het Nationaal Orkest van België onder leiding van Yuri Simonov gezongen. Het koor nam drie keer deel aan uitvoeringen van opera's in concert in De Doelen in Rotterdam met Norma van Bellini, Faust van Gounod en Tosca van Puccini, samen met het Vlaams Radio Orkest en het Vlaams Radio Koor. Ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het koor in Brussel dirigeerde Janos Acs, Paulus van Mendelssohn. Eric Delson, de huidige Directeur Muziek nam ook het dirigeerstokje ter hand om concerten te dirigeren waar werken van Brahms, Schubert, Vaughan Williams en Pärt werden gezongen.

De Brussels Choral Society werd in 2003 uitgenodigd te komen zingen tijdens het huwelijk van Prins Laurent en Prinses Claire in de Sint-Michiels en Sint-Goedelekathedraal. Prinses Claire is sindsdien Beschermvrouwe van het koor.

Het Koor van de Europese Unie – Leiding : Dirk De Moor

Het Koor van de Europese Unie werd in 1958 opgericht in navolging van het Verdrag van Rome en mocht op steun van de Voorzitters van het Europese Parlement, Hallstein en Hirsch, rekenen.

Begin 1960 debuteerde het Koor onder leiding van hun dirigent Jean Jakus met Paasconcerten in de St. Michiels en Goedele Kathedraal (toen nog een Collegiale Kerk). Beurtelings werden er de Johannes- en Mattheuspassie van J.S. Bach uitgevoerd in aanwezigheid van Hare Majesteit Koningin Elisabeth.

Autoriteiten van verschillende lidstaten hebben regelmatig een beroep gedaan op het Koor, dat met zijn koorleden van meer dan 22 verschillende nationaliteiten, als muzikale ambassadeurs van Europa worden beschouwd. Daarom werkt het Koor mee aan belangrijke Europese evenementen o.a. ter gelegenheid van het voorzittersschap van de Europese Unie, de toetreding van Griekenland en later van Oostenrijk; de hereniging van Duitsland in 1990 met de Negende Symphonie van Beethoven, in Frankrijk de honderdste geboortedag van Jean Monnet. In Brussel bij de uitreiking van de Karel de Grote prijs aan prominente Europese personen en bij de inhuldiging van de nieuwe gebouwen van het Europese Parlement in aanwezigheid van Z.M. Koning Albert II.

Ook Belgische en Europese festivals en televisieuitzendingen doen beroep op medewerking van het Koor, zoals "Le Grand Echiquier" (France 2) gewijd aan Jacques Delors.

Het Koor van de Europese Unie, vroeger het Koor van de Europese Gemeenschap, veranderde na het Verdrag van Maastricht in 1993 van naam en trad in talrijke steden van de Gemeenschap op. (O.a in Aix-en-Provence, Athene, Basel, Berlijn, Bern, Cannes, Kopenhagen, Dublin, Edinburg, Genève, Graz, Den Haag, Luxemburg, Milaan, Palermo en Rome).

Het Koor vertolkt grote koorwerken gaande van J.S. Bach tot hedendaagse componisten : Vivaldi, Haendel, Telemann, Cherubini, Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, Schumann, Bruckner, Mendelssohn, Saint-Saëns, Bizet, Dvorak, Berlioz, Brahms, Franck, Gounod, Charpentier Fauré, Mahler, Puccini, Verdi, Villa-Lobos, Orff, Honegger, Stravinsky, Poulenc, Jongen, Schönberg, Janssens en Vanherenthals.

Het Koor werd begeleid door beroemde orkesten o.a. de Philharmonia Hungaria, l'Ensemble Orchestral de Paris, het Residentie Orkest uit den Haag, l'Orchestre Philharmonique de Liège, l'Orchestre Régional de Cannes PACA, het Groot Harmonieorkest van de Gidsen, l'Orchestre National de Belgique, het Orkest Filarmonica Georg Enescu uit Bucarest, het Grazer Symphonisches Orchester, l'Ensemble Christos Leontis, Orkestraal Ensemble van Brussel, de Klassische Philharmonie van Bonn, het Orchestre de Radio-Télé-Luxembourg en de Sinfonia Varsovia. onder leiding van prominente dirigenten zoals Erich Kleiber, Eugen Jochem, Hans Knappertbusch, Paul Kletsky, John Nelson, Robert King, Philippe Bender, Pierre Bartholomé, Yuri Simonov, Niksa Bareza, Mélanie Thiébault, Facundo Agodin en Yehudi Menuhin, in samenwerking met bekende solisten als Jules Bastin, Agnès Giebel, Hans Hotter, Herman Prey, Lucrecia West, Barbara Hendrickx, Claron McFadden, Guy De Mey, Fernand Koenig, Michel Trempont, Marcel Vanaud, Patrick Van Goethem, Mady Urbain en José Van Dam.

Zo kon het Koor in mei 1998, op verzoek van de Europese Beweging die hun 50-jarig bestaan vierde, samen met het Nederlands Concert Koor in Den Haag, de Negende Symphonie van Beethoven onder leiding van sir Yehudi Menuhin, uitvoeren.

Op 24 maart 2007 werd het Koor uitgenodigd mee te doen aan het spektakel "Stars of Europe" ter gelegenheid van de 50ste verjaardag van de Ondertekening van het Verdrag van Rome, dat vanuit het Atomium naar 50 landen werd uitgezonden.

Sinds 1990 staat het Koor onder de bezielende leiding van Dirk De Moor.

100 gepassioneerde koorleden

Na haar oprichting in 1986 veroverde het *Chœur Symphonique de Liège* (eerst *Chœur Symphonique Saint-Jacques* genaamd), een prominente plaats in het Luikse muzieklandschap en behoort tot een van de beste vocale ensembles in de Franstalige Gemeenschap in België. Het koor telt thans ongeveer 100 leden. De thuisbasis is de prachtige *Saint-Jacques de Liège* kerk, een meesterwerk in flamboyante gotiek. Het CSL maakt deel uit van de *Fédération musicale Wallonie-Bruxelles À Cœur Joie*.

Een eclectisch en origineel repertoire

Het CSL heeft zich gespecialiseerd in de vertolking van missen en oratorio met solisten en orkesten en gebruikt daarvoor een uitgebreid repertoire dat van klassiek tot modern gaat. Het CSL brengt elk jaar minstens twee verschillende programma's, verspreid over meerdere concerten. Voor eind 2009 staat *Stabat Mater* van Dvorak op het programma.

Het Luikse erfgoed

Het CSL brengt het Luikse erfgoed voor het voetlicht.

- Aan hen hebben we de wereldpremière van twee stukken te danken, die in opdracht van het CSL geschreven werden : *Cristellane* van Luc Baiwir en *Harmonies nocturnes* van A.-J. Smit.
- Zij zongen het *Te Deum* en *le Laudate pueri*, twee onuitgegeven werken van Jean-Noël Hamal (kapelmeester in de Kathedraal in de 18e eeuw).
- In 2005 werd het koor uitgenodigd de *Cantate Inaugurale* van Jean-Théodore Radoux, (voormalig directeur van het Conservatorium van Luik), te vertolken. Dit was de eerste keer sinds het ontstaan van dit werk, dat speciaal voor de Internationale Tentoonstelling van Luik in 1905 geschreven werd.
- Vandaag krijgt het koor de uitzonderlijke kans de orkestversie oratorio van César Franck in wereldpremière te brengen.

Voor niet-hedendaagse werken heeft het CSL zelf het onuitgegeven vocale en orkestrale materiaal samengesteld met de manuscripten van Hamal en Franck of de *leadsheet* van Radoux.

Het CSL en het sociale leven

Het CSL verleent vaak haar medewerking aan feestelijke of liefdadigheidsevenementen (*Artsen zonder Grenzen*, *SOS Enfance abandonnée*, goede werken van serviceclubs). In 2003 trad het koor op in een groots optreden ter gelegenheid van het Feest van het Water, georganiseerd door de stad Verviers.

Uitmuntende solisten

Het CSL kan rekenen op jonge getalenteerde solisten, met een briljante carrière in het verschiet. De meesten onder hen zijn laureaat van internationale wedstrijden en sommigen blonken uit tijdens de prestigieuze Muziekwedstrijd Koningin Elisabeth. Enkele namen in willekeurige volgorde: Sophie Karthäuser, Céline Scheen, Véronique Solhousse, Ana Camelia Stefanescu, Marie-Noëlle de Callataÿ, la Québécoise Nancy Coulombe, Julie Bailly, Brigitte Marly, Stefan Cifolelli, Robert Luts, Lorenzo Caròla, Patrick Delcour, Lionel Lhote, Roger Joakim, Sébastien Parotte.

Kinderkoor DecameroLaLa - leiding : Antoinette Tronquo

van de la Hoofdstedelijke Academie voor Muziek Woord en Dans

Dit koor werd in 2005 opgericht binnen de Hoofdstedelijke Academie ter gelegenheid van de totstandkoming van de opera voor kinderen *DecameroLaLa* door Vincent Ghadimi in de Bozar. Het koor wordt geleid door Antoinette Tronquo en heeft al verschillende producties op zijn naam, zoals de musical *Robby*, Kerstconcerten en verschillende concerten in het Stadhuis van de Stad Brussel. *DecameroLaLa* bereidt zich thans met name voor op een operaconcert in maart 2010 in het Koninklijk Conservatorium van Brussel.

www.bpho.be